

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 217/05-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. J., B., zastúpeného advokátom JUDr. I. M., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podnikateľ a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Daňového úradu B. a Daňového úradu Ž. vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl, máj a jún 1997 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. J. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2005 doručená sťažnosť Ing. A. J. (ďalej aj „sťažovateľ“ alebo „daňový subjekt“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podnikateľ a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Daňového úradu B. [(ďalej aj „správny orgán“), sťažovateľ ho v sťažnosti uvádza ako odporcu v rade 1] a Daňového úradu Ž. [(ďalej len „správca dane“), sťažovateľ ho v sťažnosti uvádza ako odporcu v rade 2; spolu (ďalej aj „daňové orgány“)] vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) za zdaňovacie obdobie apríl, máj a jún 1997.

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva, že „... správca dane - odporca v rade 2) svojím rozhodnutím č. 694/240/53250/97 zo dňa 04. 08. 1997 prerušil daňové konanie vo veci vrátenia nadmerného odpočtu za zdaňovacie obdobie mesiaca apríl 1997. Svoje rozhodnutie odôvodnil v zmysle § 26 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov začatím konania o predbežnej otázke, in concreto vypracovaním znaleckého posudku.

Daňový subjekt svojimi podnetmi zo dňa 22. 09. 1997 adresovanými správcovi dane požiadal Daňový úrad IŽ. o vysvetlenie jeho zdĺhavého postupu ohľadne vrátenia nárokovaného nadmerného odpočtu na DPH. Poukázal pritom na ust. § 23 ods. 1 zákona o DPH. Správca dane reagoval na uvedený podnet listom zo dňa 16. 10. 1997. V tomto liste odkazuje na ust. § 23 ods. 2 zákona o DPH, t. j. na skutočnosť, že správca dane začal kontrolu oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu, ktorá do uvedeného dňa nebola ukončená. Ohľadne písomného oznámenia začatia takejto kontroly daňovému subjektu správca uviedol, že nie je právny predpis, ktorý by takúto povinnosť správcovi výslovne uložil.

Dňa 10. 11. 1997 požiadal navrhovateľ správcu dane o oznámenie presného dátumu začatia daňovej kontroly DPH za mesiace apríl, máj, jún 1997. Správca dane listami zo dňa 24. 11. 1997 za mesiac apríl, dňa 28. 11. 1997 za mesiac máj oznámil navrhovateľovi presný dátum začatia daňovej kontroly. Vo vzťahu k zdaňovaciemu obdobiu mesiaca jún 1997 oznámil jej zahájenie už listom zo dňa 19. 08. 1997, čo však nezodpovedá jeho vyššie uvedenému právnomu stanovisku. Uvedenú okolnosť potvrdil správca vo svojej odpovedi zo dňa 24. 11. 1997“.

Správca dane svojimi rozhodnutiami prerušil daňové konanie vo veci kontroly oprávnenia nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH.

Sťažovateľ ako daňový subjekt niekoľkokrát požiadal správcu dane o vrátenie nárokovaného odpočtu DPH, súčasne požiadal Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky o odstránenie prietáhov v činnosti správcu dane. Taktiež sa sťažovateľ niekoľkokrát obrátil s podnetmi na Okresnú prokuratúru v Ž., ako aj Krajskú prokuratúru v B. o odstránenie zbytočných prietáhov a nezákonného stavu vo veci vrátenia nárokovaného odpočtu DPH. Podnety boli čiastočne vybavené v prospech sťažovateľa, ale daňové orgány odporúčanie prokuratúry nerešpektovali.

Sťažovateľ sa tiež obrátil o pomoc na Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej republiky o preskúmanie postupu daňových orgánov vo veci vrátenia nárokovaného odpočtu DPH, čo napokon skončilo na daňovom orgáne, ktorého činnosť sťažovateľ viackrát namietal.

Sťažovateľ uvádza, že správca dane až po necelých troch rokoch od začatia daňovej kontroly vyhotovil protokoly o priebežnej kontrole DPH za mesiac apríl, máj a jún 1997. Správca dane v liste zaslanom daňovému subjektu konštatoval, že protokoly boli prerokované. K prerokovaniu protokolov však vôbec nedošlo, keďže správca dane odmietal od 11. mája 2000 do 15. augusta 2000 sťažovateľovi ako daňovému subjektu poskytnúť nahliadnutie do spisového materiálu z kontrolnej činnosti správcu dane, čím mu znemožňoval kvalifikovane sa vyjadriť k protokolom.

Daňový orgán napokon svojimi rozhodnutiami neuznal sťažovateľovi ako daňovému subjektu nárokovaný nadmerný odpočet na DPH za zdaňovacie obdobie apríl, máj a jún 1997 a určil mu vlastnú daňovú povinnosť a predpísané zvýšenie dane, proti čomu sa sťažovateľ odvolal a Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, pracovisko Ž., ako orgán odvolací svojimi rozhodnutiami potvrdilo rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Až na podklade žaloby sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 5 Sž 203/00, 5 Sž 13-16/01 zrušil všetky žalobou napadnuté rozhodnutia správnych orgánov a vec im vrátil na ďalšie konanie.

Na základe uvedeného správca dane začal 5. septembra 2001 opakovanú daňovú kontrolu DPH sťažovateľa ako daňového subjektu za zdaňovacie obdobie mesiacov apríl, máj a jún 1997 a vydal rozhodnutie o predbežnom opatrení, ktorým nariadil daňovému subjektu strpieť zadržanie uplatnených nadmerných odpočtov až do doby, pokiaľ nebude overený nárok na ich vrátenie vykonanou opakovanou daňovou kontrolou.

Sťažovateľ podal v súlade s ust. § 250 t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) žalobu proti nečinnosti daňového orgánu ako orgánu verejnej správy, o ktorej Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutím sp. zn. 23 S 18/04 z 18. mája 2005 rozhodol tak, že žalobu zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza, že *„... je súkromným podnikateľom a absencia finančných prostriedkov z titulu zadržania nadmerného odpočtu na DPH v celkovej výške 3.920.000,- Sk znamená pre neho z hospodárskeho hľadiska katastrofálne následky. Aj v dôsledku uvedených skutočností navrhovateľ zmluvou o predaji podniku zo dňa 04. 02. 2000 odpredal svoj majetok firme spoločnosti E., Ž. a ukončil svoju podnikateľskú činnosť“*.

Na základe podrobne opísaného skutkového a právneho stavu a dôvodov uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Právo Ing. A. J., B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru v konaní pred Daňovým úradom B. vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie mesiacov apríl 1997, máj 1997, jún 1997 porušené bolo.

Právo Ing. A. J., B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru v konaní pred Daňovým

úradom I. Ž. vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie mesiacov apríl 1997, máj 1997, jún 1997 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade s čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky prikazuje Daňovému úradu B. vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 1997, máj 1997 a jún 1997 konať.

Právo Ing. A. J. podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť garantované čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaním Daňového úradu B. vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie mesiacov apríl 1997, máj 1997, jún 1997 porušené bolo.

Právo Ing. A. J. podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť garantované čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaním Daňového úradu I. Ž. vo veci nároku na vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie mesiacov apríl 1997, máj 1997, jún 1997 porušené bolo.

Ústavný súd zároveň v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky priznáva Ing. A. J. primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 1 000 000,- Sk. “

Kedže sťažnosť sťažovateľa neobsahovala náležitosti požadované ustanoveniami § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), splnenie ktorých je predpokladom začatia konania pred ústavným súdom, ústavný súd 3. augusta 2005 sťažovateľa vyzval na odstránenie nedostatkov sťažnosti. Vo výzve doručenej jeho právnenému zástupcovi 5. augusta 2005 ústavný súd poučil sťažovateľa, že návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí obsahovať aj označenie, akej veci sa týka a navrhované dôkazy.

Na základe tejto výzvy bolo ústavnému súdu 12. augusta 2005 doručené podanie sťažovateľa označené ako „(...) *doplnenie sťažnosti*“, z ktorého okrem iného vyplýva, že „... *predmetné konanie tak odporca v rade 2), ako aj odporca v rade 1) nevedie (nevedol) pod jednotným spisovým označením (spisová značka), sťažovateľ nevie označiť presnú spisovú značku predmetného konania...*“.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Vychádzajúc z obsahu podaní sťažovateľa označených ako „*Ústavná sťažnosť*“ a „... *doplnenie sťažnosti*“ ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že je sťažovateľ zastúpený právnym zástupcom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, najmä ustanovené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí okrem iného obsahovať i označenie, akej veci sa týka.

Ústavný súd konštatuje, že i keď z návrhu na začatie konania je zrejmé, kto ho podáva a proti komu smeruje, sťažovateľ v stanovenej lehote napriek výzve ústavného súdu a poučení o možnosti odmietnutia jeho sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí vo svojich podaniach neoznačil konania pred daňovými úradmi spôsobom riadne identifikujúcim veci vedené pred daňovými úradmi (spisové značky). Sťažnosť neobsahuje ani presne, určito a zrozumiteľne vymedzený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej je neúplná a nezrozumiteľná, keďže neumožňuje identifikovať, v akej veci daňové orgány porušili

sťažovateľom označené základné práva a v akej veci sa prikazuje konať Daňovému úradu v B. (m. m. III. ÚS 282/04).

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podaní sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

Ústavný súd preto aj vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa advokátom konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísané ústavou a zákonom o ústavnom súde, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2005